

Ert tjänsteställe, handläggare
Justitiedepartementet

Ert datum
2018-01-17

Er beteckning
Ju2018/00480/L4

Vårt tjänsteställe, handläggare
Oliwer Daag,
oliwer.daag@mil.se

Vårt föregående datum
Vår föregående beteckning

Yttrande kring promemorian Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv Ds2018:1

Försvarsmakten har fått i uppdrag att yttra sig över *Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv*. Försvarsmakten har synpunkter kring vissa delar av de författningsförslag som påkallats av ändringsdirektivet. Dessa delar är av intresse för Sveriges försvarsförmåga.

1. Bakgrund

I tidigare remisser från 2015 och 2017 har Försvarsmakten avstyrkt somliga av förslagen i ändringsdirektivet till EU:s vapendirektiv. Både 2015 och 2017 har argumenten varit att förändringarna innebär men för totalförsvaret, stridsdugligheten för Försvarsmaktens personal samt ökade kostnader. Detta har i huvudsak gällt den kommande förändringen avseende kategorisering av halvautomatiska vapen som har bedömts innebära konsekvenser för medlemmar i civila skytteorganisationer med tillstånd för hel- som halvautomatiska vapen. Försvarsmakten har i de tidigare remissyttrandena argumenterat för det civila skyttets betydelse för totalförsvaret. De civila skytteföreningarna ansågs bidra till ökad kompetens för anställda inom Försvarsmakten samt en större rekryteringsbas för myndigheten.

(ODA)

2. Synpunkter på förslagen i promemorian

Som beskrivet ovan har Försvarsmakten tidigare yttrat sig om ändringsdirektivet kring kategorisering av vapen och Dynamiska Sportskytteförbundet. Försvarsmakten ser fortsatt positivt på verksamheten som bedrivs i de nuvarande frivilliga försvarsorganisationerna och verksamheten som bedrivs av Dynamiska Sportskytteförbundet. Idag ser inte Försvarsmakten behovet att föra in Dynamiska Sportskytteförbundet som en tredje frivillig försvarsorganisation. Som det står skrivet i promemorian gör Försvarsmakten tolkningen att Dynamiska Sportskytteförbundet kan bli undantaget vapendirektivet enligt artikel 6.2 utan att behöva bli en frivillig försvarsorganisation men detta är inte något som ligger för beslut utifrån denna remiss.

Försvarsmakten har synpunkter på författningsförslagen som rör vapendelar och löstagbara magasin i synnerhet. Tolkningen Försvarsmakten gör av förslagen är att löstagbara magasin inte kommer omfattas av det statliga undantaget (1 kap. 8§) avseende de flesta av vapenlagens bestämmelser, då undantaget endast rör skjutvapen. Ett magasin utgör inte enligt Försvarsmaktens mening en sådan enskild vapendel som kan utgöra en fara för samhället. I det fall Försvarsmaktens löstagbara magasin inte undantas skapar detta omfattande problem för verksamheten. Ett exempel på ett sådant problem blir att det framöver blir en fråga om brott mot vapenlagen 9 kap. 2 § om någon obehörig plockar upp ett löstagbart magasin eller ett band till kulspruta. Under en övning som sker i högt tempo för att efterlikna en verklig krigssituation kan det hända att ett löstagbart magasin eller ett band till kulspruta tappas, och i med de föreslagna ändringarna i dessa delar tvingas Försvarsmakten därmed hantera magasin likt hanteringen av vapen idag. Detta medför att Försvarsmakten blir tvungna att avbryta en övning när ett magasin tappas för eftersök. Sker detta i en stadsmiljö kan det bli en fråga om att spärra av övningsområdet tills magasinet blir återfunnet.

Försvarsmakten hanterar idag ett mycket stort antal magasin och hanteringen av dessa kommer medföra stora extrakostnader både kring övningar samt i den dagliga verksamheten. Försvarsmakten kommer bli tvingad att ytterligare skärpa märkning och kontroll av magasin, vilket innebär en ännu större belastning av både budget och arbete för förbanden. I slutändan kan detta komma att innebära en stor negativ påverkan på verksamheten och övningsförmågan.

Författningsförslagen kommer även ge stor påverkan på Hemvärnet när det kommer till hantering av löstagbara magasin. Idag förvarar alla hemvärnssoldater sin personliga utrustning, inklusive magasin, i bostaden, men förvarar normalt sett inte sina vapen i hemmet. Anledningar till att den personliga utrustningen förvaras i bostaden är främst att anbefalld beredskap kräver denna höga tillgänglighet. I 11 kap. 1 § c anges att regeringen får meddela föreskrifter om att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen som lämnats över från staten till exempelvis statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret. Detta har gjorts i 2 kap. 2 § vapenförordningen där det anges att kravet på tillstånd i 2 kap. 1 § vapenlagen inte gäller skjutvapen som

har överlämnats från staten till exempelvis militär personal. Det bör enligt förslagen också innebära att rätten till innehav av löstagbara magasin ges till den som har rätt att inneha skjutvapnet. Som angetts ovan förvarar emellertid hemvärnspersonal normalt sett inte längre sina vapen i hemmet. Eftersom de därmed inte innehar skjutvapen blir det med den nya regleringen inte heller tillåtet att förvara magasinerna i hemmet. Konsekvenserna blir större kostnader och ett ökat administrativt arbete för Hemvärdet, utan att säkerheten förbättras.

För att inte Försvarsmaktens verksamhet ska bli lidande bör löstagbara magasin i myndighetens ägo omfattas av det statliga undantaget (1 kap. 8§) Enligt Försvarsmaktens uppfattning bör det statliga undantaget även gälla för magasin i hemvärnspersonals besittning.

I beredningen har major Thomas Dahlin, major Magnus Sjölund och handläggare Oliwer Daag deltagit.

– o0o –

Beslut i detta ärende har fattats av generallöjtnant Dennis Gyllensporre. I den slutliga handläggningen har försvarsjurist Michael Bergström deltagit och som föredragande handläggare Oliwer Daag.

Dennis Gyllensporre

C LEDS

Sändlista

Justitiedepartementet 3 ex

För kännedom

Försvarsdepartementet
LEDS STAB Samo
LEDS JUR
PROD